



**НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ КОРАБЛЕБУДУВАННЯ
імені адмірала Макарова**

АКТУАЛЬНІ ВЕКТОРИ ВІДНОВЛЮВАЛЬНОЇ ТРАНСФОРМАЦІЇ ЕКОНОМІКИ УКРАЇНИ

Наукові економічні читання
присвячені пам'яті першого декана Інженерно-економічного факультету
професора В. Ч. Лі

**МАТЕРІАЛИ
КОНФЕРЕНЦІЇ**

МИКОЛАЇВ – 2023

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ КОРАБЛЕБУДУВАННЯ
імені адмірала Макарова
UNIVERSITY OF EASTERN FINLAND
ІНСТИТУТ МОДЕРНІЗАЦІЇ ЗМІСТУ ОСВІТИ МОН УКРАЇНИ
ІНСТИТУТ ПРОБЛЕМ РИНКУ ТА ЕКОНОМІКО-ЕКОЛОГІЧНИХ ДОСЛІДЖЕНЬ НАНУ
ЗАХІДНОУКРАЇНСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
АКАДЕМІЯ ЕКОНОМІЧНИХ НАУК УКРАЇНИ
СПІЛКА ЕКОНОМІСТІВ УКРАЇНИ
МІЖНАРОДНА АКАДЕМІЯ МОРСЬКИХ НАУК, ТЕХНОЛОГІЙ ТА ІННОВАЦІЙ
НАЦІОНАЛЬНА КОМІСІЯ З ЦІННИХ ПАПЕРІВ ТА ФОНДОВОГО РИНКУ
ТОРГОВО-ПРОМИСЛОВА ПАЛАТА УКРАЇНИ
МИКОЛАЇВСЬКИЙ ОБЛАСНИЙ ФОНД ПІДТРИМКИ ПІДПРИЄМНИЦТВА

АКТУАЛЬНІ ВЕКТОРИ ВІДНОВЛЮВАЛЬНОЇ ТРАНСФОРМАЦІЇ ЕКОНОМІКИ УКРАЇНИ

Наукові економічні читання
присвячені пам'яті першого декана
Інженерно-економічного факультету НУК
професора В.Ч. Лі

30 листопада - 01 грудня 2023 року

Національний університет кораблебудування імені адмірала Макарова
Факультет економіки моря
Кафедра менеджменту
пр. Центральний, 3

ЗБІРНИК МАТЕРІАЛІВ
Том 1

МИКОЛАЇВ – 2023

УДК 33:65

ОРГАНІЗАТОРИ:

*Міністерство освіти і науки України
Національний університет кораблебудування імені адмірала Макарова
University of Eastern Finland
Інститут модернізації змісту освіти МОН України
Інститут проблем ринку та економіко-екологічних досліджень НАН України
Західноукраїнський національний університет
Академія економічних наук України
Спілка економістів України
Міжнародна академія морських наук, технологій та інновацій
Національна комісія з цінних паперів та фондового ринку
Торгово-промислова палата України
Миколаївський обласний фонд підтримки підприємництва*

***Матеріали публікуються за оригіналами, наданими авторами.
Претензії до організаторів не приймаються.***

*Відповідальний за випуск:
Волосяк Марина Валеріївна*

Актуальні вектори відновлювальної трансформації економіки України:
Збірник матеріалів наукових економічних читань. Миколаїв: НУК, 2023. Том 1.
376 с.

У збірнику подані найцікавіші та найактуальніші матеріали з поданих на наукові економічні читання «Актуальні вектори відновлювальної трансформації економіки України».

Висвітлено актуальні проблеми управління соціально-економічними формаціями; розглянуто напрями, важелі та цифрові рішення економіки війни та повоєнної реконструкції економіки України; обговорено напрями економічної політики України в забезпеченні відновлення та збалансованого розвитку економіки. Визначені проблемні та дискусійні питання обліку, аналізу, аудиту та оподаткування в умовах відновлення економіки України; виявлені фінансові аспекти повоєнного відновлення і трансформації економіки України.

Збірник може бути корисним для науковців, державних службовців, підприємців, професорсько-викладацького складу вищих навчальних закладів, аспірантів та студентів.

© Видавництво НУК, 2023
© Національний університет
кораблебудування, 2023

*Наукові економічні читання
присвячені пам'яті першого декана
Інженерно-економічного факультету НУК
доктора економічних наук, професора Василя Чангіровича Лі*



Лі Василь Чангірович
(1937-2003)

***Доктор економічних наук, професор
Декан Інженерно-економічного факультету (1991-1996)***

ACTUAL ISSUES OF STAFFING OF THE STATE MIGRATION SERVICE OF UKRAINE (ON THE EXAMPLE OF THE STATE MIGRATION SERVICE OFFICE IN THE SUMY REGION)

Kateryna Salyha

Sumy State University

***Summary.** The article examines the current issues of staffing of the State Migration Service of Ukraine (on the example of the State Migration Service Office in Sumy Region) in the conditions of martial law, in the conditions of deepened European integration and the prospects of Ukraine's membership in the EU. The issue of effectiveness and expediency of adopting the HR-Strategy of the State Migration Service of Ukraine in the Sumy Region as an effective mechanism for comprehensive work with personnel was raised.*

***Keywords:** HR-Strategy, State Migration Service of Ukraine, personnel training, professional development, self-education*

УДК 314.15:330

ВПЛИВ МІГРАЦІЇ НА ЕКОНОМІКУ УКРАЇНИ

Валерія Стройнова

студентка кафедри менеджменту
valeriestroy66@gmail.com

Науковий керівник: Наталя Тубальцева

кандидатка економічних наук, доцентка кафедри менеджменту Національного університету кораблебудування ім. адмірала Макарова, м. Миколаїв, Україна
natalia.tubaltseva@nuos.edu.ua

***Анотація:** Доповідь присвячено впливу міграції на економіку України з урахуванням офіційної статистики щодо кількості українських заробітчанин та обсягів їх грошових переказів. Розглянуто причини масової міграції українців.*

***Ключові слова:** міграція, ринок праці, кордон, грошові перекази*

Міграція – актуальне і складне явище, яке зачіпає різні сфери життя країни, в тому числі й ринок праці. Україна не є винятком, і вплив міграції на деякі сфери життя країни має свої особливості. Зростаюча мобільність населення, особливо у пошуках роботи за кордоном, створює як перспективи розвитку, так і виклики для економічної стабільності країни. За останні роки проблема міграції українців набула досить масштабного характеру, що породжує ряд інших важливих проблем і кризових явищ економічного розвитку країни.

Населення України на 01.01.2018р. складало – 42281665 осіб, з них працездатного було близько 30 млн. осіб, при цьому офіційна робота була у 16 млн. осіб. Значна кількість працюючих – це громадяни у віці 40 років і більше,

що говорить про старіння трудових ресурсів країни. За офіційною статистикою за кордоном працювало 5,7 млн. осіб, за неофіційною статистикою після спрощення візового режиму кількість працюючих значно збільшилася [1]. За офіційними даними ООН на грудень 2021р. найбільша кількість українських заробітчан працювала в Росії – 3 млн. 369 тис. осіб, в США – 414,2 тис. осіб, в Казахстані – 353,2 осіб, в Польщі – 218,2 осіб [2]. В Україні не ведеться облік виїжджаючих на заробітки до країн Євросоюзу на 3 місяці, тому точні дані привести неможливо.

На початок 2020р. в Україні було вже 37 млн. осіб. Зараз ситуація загострилась у зв'язку політичною нестабільністю. Станом на 14 березня 2023 року в Європі перебувало понад 8 млн. українських біженців, за даними ООН, близько 5 млн з них попросили тимчасового захисту у країнах ЄС. Загалом з 24 лютого 2022 року зафіксовано 19,5 млн. переміщень з України за кордон, понад 11 млн. – до України [2].

Причиною масової міграції українців є:

- відсутність робочих місць на території України;
- заробітна плата в країнах Євросоюзу є значно вищою, ніж в Україні (згідно з опитуванням, середньомісячний заробіток трудового мігранта становив 930 доларів США, що майже втричі більше ніж у середньому на одного штатного працівника, зайнятого в економіці України – 330 доларів. Дохід чоловіків виявився вищим, ніж у жінок: 996 доларів і 813 доларів відповідно [3];
- політична нестабільність в країні і як наслідок відсутність іноземних інвестицій для розвитку вітчизняної промисловості.

За даними Міжнародної організації з міграції (МОМ), 14% українських трудових мігрантів мають вищу освіту, 17% мігрантів – базову чи неповну вищу освіту, 59% мігрантів – повну середню освіту, 10% – початкову або незакінчену середню освіту. На думку директора соціальних програм Центру Разумкова Людмили Шангіної, держава не має ніякої віддачі, а тільки фінансові витрати на навчання від виїжджаючих за кордон молодих людей, які безкоштовно отримали середню освіту, а деякі і вищу [1, С. 280-294.]. З іншого боку, міграція може сприяти обміну знаннями між країнами і таким чином сприяти підвищенню кваліфікації працівників. Досвід та навички, отримані за кордоном, можуть бути використані для розвитку вітчизняного бізнесу та підвищення конкурентоспроможності українських компаній на міжнародному ринку.

Міграція сильно впливає на ринок праці. Міграція громадян за кордон у пошуках кращих економічних умов і можливостей роботи в розвинених країнах має як позитивні, так і негативні наслідки. З одної сторони, мігранти створюють додатковий трудовий потенціал у країнах, де вони працюють, і повертають гроші в Україну, що може покращити матеріальне становище їх родин та сприяти розвитку внутрішнього ринку. З іншої сторони, відтік робочої сили може призвести до дефіциту робочої сили в певних секторах України, наприклад, в сільському господарстві або будівництві. Крім того, в сучасних умовах далеко не

всі мігранти хочуть повертатися, або, навпаки, пересилають гроші з України своїм родинам за кордон. Якщо до повномасштабного вторгнення була поширена трудова міграція, то після вона стала вимушеною. Люди повертаються в Україну для возз'єднання зі своїми родинами або через труднощі з пошуком житла чи роботи за кордоном, але гарантувати повернення всіх українців неможливо.

Перекази українських мігрантів залишаються важливим джерелом притоку валюти в Україну. У 2021 році, попри скорочення кількості мігрантів, зумовленого карантинними обмеженнями, заробітчани переказали в Україну понад 14 млрд. доларів за рік, це рекордна сума переказів. Для порівняння: за даними НБУ, у 2022 році в Україну було перераховано майже 13 млрд. доларів, що на 1 млрд. доларів або на 7% менше, ніж у 2021 році. А з початком 2023 року тренд зі скорочення продовжився. Обсяг приватних грошових переказів у січні поточного року в порівнянні з аналогічним періодом минулого року скоротився на 14,4%, склавши 967 млн. доларів [3].

Отже, трудова міграція має неоднозначний вплив на українську економіку. З одного боку, держава втрачає безцінні людські ресурси, на освіту яких було витрачено багато коштів, з другого боку – це додаткові надходження валютних коштів, які підтримують існування великої кількості українців. Інтенсивність міграції населення залежить не тільки від економічних факторів, але в багатьох випадках також зумовлена непередбаченими обставинами. Серед них військові дії, які спричинили різке зростання міграційних темпів. Для зменшення негативних наслідків міграції важливо запровадити ефективні заходи міграційного регулювання та забезпечити соціальну підтримку тим, хто залишає Україну та повертається.

Література

1. Тубальцева Н.П., Тубальцев А.М. Стратегії економічного розвитку: досвід Польщі перспективи України: Монографія. Кельце. 2018. 2. Зацікавлені у другому громадянстві? Топ-30 країн з найбільшою кількістю українських мігрантів – інфографіка НВ. 2021. URL: <https://nv.ua/ukraine/events/skolko-ukraincev-zhivet-za-granicey-v-raznyh-stranah-infografika-50201147.html>. 3. До Європи за рік виїхало 8 млн українців, але перекази заробітчани просіли на \$1 млрд. У чому причина? Розповідає економіст Василь Поворозник. *Forbes*. 2023. URL: <https://forbes.ua/money/u-2022-mu-ukrainski-migranti-prosili-v-postachannya-valyuti-na-1-mlrd-chomu-skorotilisya-perekazi-rozpovidaie-ekonomist-vasil-povoroznik-21032023-12522>

IMPACT OF MIGRATION ON THE ECONOMY OF UKRAINE

Valeria Stroynova

Admiral Makarov National University of Shipbuilding, Mykolaiv, Ukraine

Summary: *The abstracts of the report are devoted to the impact of migration on the economy of Ukraine, taking into account official statistics on the number of*

Ukrainian workers and the amount of their remittances. The reasons for mass migration of Ukrainians are considered.

Key words: migration, labor market, border, remittances

УДК 658.12.34

РОЗВИТОК ЛОГІСТИЧНОЇ СИСТЕМИ ПІДПРИЄМСТВА В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ

Олександр Трофимишин
здобувач вищої освіти

Науковий керівник: Наталія Гришина,
кандидат економічних наук, доцент кафедри менеджменту Національного
університету кораблебудування імені адмірала Макарова, м. Миколаїв, Україна
natalia.gryshyna@nuos.edu.ua

Анотація: розглянуто проблему вдосконалення логістичних систем підприємств України в умовах війни та післявоєнної реконструкції. Розкрито вразливі елементи логістичних систем українських підприємств. Виокремлено пріоритетні напрями удосконалення логістики вітчизняних підприємств у період війни та після завершення збройного конфлікту.

Ключові слова: логістична система, розвиток, логістичні ланцюги, воєнний стан.

Роль логістичної системи для економічних суб'єктів неможливо переоцінити. Логістична система відповідає за «вхід» та «вихід» ресурсів та товарів з внутрішнього середовища підприємства у зовнішнє. Глобалізація світової економіки останні десятиріччя сприяла процесу активного формування, розвитку та ускладнення глобальних логістичних ланцюгів. Різні ринкові учасники та країни формують логістичні ланцюги. Транспортні засоби проходять через складну та розгалужену міждержавну транспортну інфраструктуру, яка є наслідком посилення економічної взаємодії між сусідніми країнами та впровадження принципів міжнародних конвенцій щодо скасування митних перепон.

Пандемія Covid-19 у 2019 році та повномасштабне вторгнення росії в Україну у 2022 році, призвели до значної турбулентності у світових логістичних ланцюгах. Це змушує підприємства до пошуків шляхів більш гнучкої побудови власних логістичних ланцюгів та довгострокової адаптації своїх логістичних систем до нестабільного логістичного середовища. За даними статистики, до повномасштабного вторгнення - 75% зі сукупного зовнішнього вітчизняного товарообігу припадало на морські порти, які з 24 лютого 2022 р. заблоковані росією [1]. Перед вітчизняним бізнесом постало термінове питання пошуку



ЗМІСТ

ВІТАННЯ УЧАСНИКІВ І ГОСТЕЙ КОНФЕРЕНЦІЇ	3
ПЛЕНАРНЕ ЗАСІДАННЯ	4
Кічурчак Маріанна	12
АДАПТАЦІЯ ЦІЛЕЙ СТАЛОГО РОЗВИТКУ ДЛЯ ПОВОЄННОГО ВІДНОВЛЕННЯ ЕКОНОМІКИ УКРАЇНИ	
Бочарова Надія, Федотова Ірина	4
ШЛЯХИ ДО СТАЛОГО РОЗВИТКУ: СТРАТЕГІЇ ТА РЕКОМЕНДАЦІЇ	
Скопенко Наталія, Євсєєва-Северина Ірина	8
ВИКЛИКИ ВІЙНИ ТА ШЛЯХИ АДАПТАЦІЇ Й РОЗВИТКУ ВІТЧИЗНЯНОГО БІЗНЕСУ В УМОВАХ СЬОГОДЕННЯ	
Федулова Ірина	16
ЗОВНІШНЬОЕКОНОМІЧНА ДІЯЛЬНІСТЬ УКРАЇНИ В КОНТЕКСТІ ЄВРОІНТЕГРАЦІЇ	
Петрушенко Микола.....	20
ЩОДО РОЛІ БЛАКИТНОГО ЗРОСТАННЯ В ДОСЯГНЕННІ ЦІЛЕЙ СТАЛОГО РОЗВИТКУ В УКРАЇНІ	
Руснак Алла	24
ЗАХОДИ ДЕРЖАВНОГО СТИМУЛЮВАННЯ ТА ПІДТРИМКИ ІННОВАЦІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ У РІЗНИХ КРАЇНАХ СВІТУ	
Парсяк Володимир, Жукова Олена, Ващиленко Артем	27
СТРУКТУРА ЄВРОПЕЙСЬКОГО СУДНОБУДІВНОГО РИНКУ: УРОКИ ДЛЯ ПОВОЄННОЇ УКРАЇНИ	
Фатєєв Микола, Запорожець Ірина	30
УКРАЇНА В СИСТЕМІ МІЖНАРОДНИХ ТРАНСПОРТНИХ КОРИДОРІВ	
Крамаренко Ірина, Іртищева Інна	33
ІННОВАЦІЙНА ТРАЄКТОРІЯ ВІДНОВЛЕННЯ РЕГІОНІВ В УМОВАХ ТУРБУЛЕНТНИХ ВИКЛИКІВ І ЗАГРОЗ	

СЕКЦІЯ 1. АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ УПРАВЛІННЯ СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНИМИ ФОРМАЦІЯМИ.....	36
Kaluian Olha, Alekseevskaya Halyna	36
ASPECTS OF DIAGNOSTICS OF THE STATE OF MARITIME ENTERPRISES	
Rogov Viacheslav, Bernada Artem	39
CORPORATE LEARNING AND DEVELOPMENT. DIGITAL TRANSFORMATION	
Tubaltseva Svitlana, Sukhomlyn Larysa.....	42
INDUSTRY 4.0: PROSPECTS AND CHALLENGES FOR THE LABOR MARKET	
Арчибісова Дарія.....	46
УПРАВЛІННЯ ДІДЖИТАЛ-МАРКЕТИНГОМ ПІД ЧАС ВІЙНИ ТА ВОЄННОГО СТАНУ	
Бойко Євгенія.....	49
УПРАВЛІННЯ ПІДПРИЄМСТВАМИ СІЛЬСЬКОГО ГОСПОДАРСТВА В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ	
Бочарова Надія, Яровий Ігор.....	52
СТРАТЕГІЇ ЕФЕКТИВНОГО УПРАВЛІННЯ МУЛЬТИКУЛЬТУРНИМИ КОМАНДАМИ В ГЛОБАЛІЗОВАНОМУ БІЗНЕС-СЕРЕДОВИЩІ	
Волосюк Марина	54
ФОРМАЛЬНІ ТА НЕФОРМАЛЬНІ ІНСТИТУТИ У ЗАБЕЗПЕЧЕННІ ЕКОНОМІЧНОГО РОЗВИТКУ ТЕРИТОРІЙ	
Іртищев Олександр, Гарагуля Артур, Бандюк Микита, Михасько Тетяна, Черкаський Григорій, Білінський Віктор	58
ДІДЖИТАЛІЗАЦІЯ БІЗНЕС-ПРОЦЕСІВ В УМОВАХ ВИКЛИКІВ ТА ЗАГРОЗ	
Крамський Сергій.....	63
МЕНЕДЖМЕНТ ОРГАНІЗАЦІЙНО-ЕКОНОМІЧНИХ МЕХАНІЗМІВ В МОРЕГОСПОДАРСЬКОМУ КОМПЛЕКСІ УКРАЇНИ У ПОВОЄННИЙ ПЕРІОД	
Крисько Жанна	66
ПЛАНУВАННЯ ДІЯЛЬНОСТІ ЗАКЛАДУ ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я В УМОВАХ ВИКЛИКІВ ТА ЗАГРОЗ ВОЄННОГО СТАНУ	



Ляшенко Владислав, Сумара Артем, Антоненко Андрій, Курбатов Олександр, Бездольний Дмитро.....	69
ПРОЕКТИ РОЗВИТКУ ТА ПОВОЄННОГО ВІДНОВЛЕННЯ: ПРОБЛЕМИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ	
Нетудихата Костянтин	74
РОЗВИТОК ЦИФРОВІЗАЦІЇ ПРОЦЕСІВ УПРАВЛІННЯ ОРГАНІЗАЦІЯМИ	
Сіренко Ігор.....	79
КРИЗОВІ КОМУНІКАЦІЇ ЯК СКЛАДОВА КРИЗОВОГО МЕНЕДЖМЕНТУ	
Трунін Костянтин	85
ПРОБЛЕМИ УПРАВЛІННЯ СУСПІЛЬНО-ЕКОНОМІЧНОЮ ФОРМАЦІЄЮ В УКРАЇНІ В УМОВАХ ВІЙНИ	
Ціпуринда Володимир	89
АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ УПРАВЛІННЯ СОЦІАЛЬНО- ЕКОНОМІЧНИМ РОЗВИТКОМ ЕКОНОМІКИ	
Шалухіна Вікторія, Мураховська Людмила, Ващиленко Артем.....	93
ПУБЛІЧНЕ УПРАВЛІННЯ В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ	
Авраменко Катерина	97
ТЕНДЕНЦІЇ ТА ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ ГАСТРОНОМІЧНОГО ТУРИЗМУ В УКРАЇНІ	
Акімочкіна Юлія.....	99
СТАЛИЙ РОЗВИТОК ТА УПРАВЛІННЯ СОЦІАЛЬНО- ЕКОНОМІЧНИМИ СИСТЕМАМИ	
Бабченко Дарія, Бондаренко Валерія.....	103
ПРОБЛЕМИ ВПРОВАДЖЕННЯ ІННОВАЦІЙ В РОЗВИТКУ МАЛОГО БІЗНЕСУ В УМОВАХ ТРАНСФОРМАЦІЇ ЕКОНОМІКИ УКРАЇНИ	
Богач Олег	106
КОРПОРАТИВНА КУЛЬТУРА ЯК СУЧАСНИЙ МАРКЕТИНГОВИЙ РЕСУРС	
Бондаренко Діана	109
РОЗВИТОК СФЕРИ ПОСЛУГ УКРАЇНИ В УМОВАХ ЕКОНОМІЧНОЇ НЕСТАБІЛЬНОСТІ	
Ганчо Нікіта	112
ФУНКЦІОНУВАННЯ ЛОГІСТИЧНИХ КОМПАНІЙ В УМОВАХ ВОЄННОГО ЧАСУ	

Гура Олександр.....	115
ОСОБЛИВОСТІ КОРПОРАТИВНОГО УПРАВЛІННЯ ІННОВАЦІЙНИМИ ПІДПРИЄМСТВАМИ УКРАЇНИ В УМОВАХ НЕВИЗНАЧЕНОСТІ	
Дацюк Дмитро	118
ПОВОЄННЕ ВІДНОВЛЕННЯ ВНУТРІШНЬОГО ВОДНОГО ТРАНСПОРТУ УКРАЇНИ	
Жавко Софія.....	121
РОЛЬ ЛЮДСЬКОГО ФАКТОРУ В ЛОГІСТИЦІ	
Запоточна Руслана.....	125
ТУРИСТИЧНА ДІЯЛЬНІСТЬ МИКОЛАЇВЩИНИ ПІД ЧАС ПОЛІТИЧНОЇ НЕСТАБІЛЬНОСТІ	
Марцин Олена.....	128
ЦИФРОВІЗАЦІЯ СФЕРИ ПОСЛУГ УКРАЇНИ	
Матвеев Артур	131
МЕХАНІЗМИ ВЗАЄМОДІЇ ЗІ СТЕЙКХОЛДЕРАМИ ЛОГІСТИЧНОЇ КОМПАНІЇ	
Сабат Анна	133
УПРАВЛІННЯ РОЗВИТКОМ ЛІКУВАЛЬНО-ОЗДОРОВЧОГО ТУРИЗМУ	
Салига Катерина	136
АКТУАЛЬНІ ПИТАННЯ КАДРОВОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ДЕРЖАВНОЇ МІГРАЦІЙНОЇ СЛУЖБИ УКРАЇНИ (НА ПРИКЛАДІ УДМС УКРАЇНИ В СУМСЬКІЙ ОБЛАСТІ)	
Стройнова Валерія	140
ВПЛИВ МІГРАЦІЇ НА ЕКОНОМІКУ УКРАЇНИ	
Трофимшин Олександр.....	143
РОЗВИТОК ЛОГІСТИЧНОЇ СИСТЕМИ ПІДПРИЄМСТВА В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ	
Щербак Дар'я.....	146
ОСОБЛИВОСТІ ВИКОРИСТАННЯ ШТУЧНОГО ІНТЕЛЕКТУ ДЛЯ УПРАВЛІННЯ ПЕРСОНАЛОМ ПІДПРИЄМСТВА	



СЕКЦІЯ 2. ЕКОНОМІКА ВІЙНИ ТА ПОВОЄННА РЕКОНСТРУКЦІЯ ЕКОНОМІКИ УКРАЇНИ: НАПРЯМИ, ВАЖЕЛІ ТА ЦИФРОВІ РІШЕННЯ	150
Коваленко Марина.....	150
ЕКОНОМІКА ВОЄННОЇ УКРАЇНИ: АНАЛІЗ ТА ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ	
Корнієнко Оксана	154
МЕТОДИЧНИЙ ІНСТРУМЕНТАРІЙ АНАЛІЗУ РІВНЯ ЦИФРОВОЇ ЗРІЛОСТІ МАРКЕТИНГОВОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ПІДПРИЄМСТВА	
Ломоносов Анатолій, Ломоносова Оксана	157
СПЕЦИФІЧНІ РИСИ МОРСЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ЯК ОСОБЛИВОГО ВИДУ ТРУДОВОЇ ДІЯЛЬНОСТІ	
Ломоносов Дмитро, Година Олексій	161
ТЕХНОЛОГІЧНИЙ РОЗВИТОК УКРАЇНИ ЯК НЕВІД'ЄМНА СКЛАДОВА ЕКОНОМІЧНОЇ ПОЛІТИКИ ДЕРЖАВИ	
Надточій Ірина, Огорь Ганна.....	164
ЩОДО ВИКОРИСТАННЯ ХМАРНИХ ТЕХНОЛОГІЙ СУБ'ЄКТАМИ ГОСПОДАРЮВАННЯ В ПРОЦЕСІ ЦИФРОВОЇ ТРАНСФОРМАЦІЇ	
Павлюк Тетяна	168
МОЖЛИВОСТІ ВИКОРИСТАННЯ БІРЖОВИХ ІНСТРУМЕНТІВ ІНВЕСТИВАННЯ ВІДНОВЛЕННЯ УКРАЇНИ	
Хацер Максим.....	171
ТРАНСФОРМАЦІЯ ПРОЦЕСІВ УПРАВЛІННЯ РЕСУРСАМИ НА МІКРОРІВНІ ЕКОНОМІЧНИХ СИСТЕМ У МЕЖАХ ВОЄННОГО РОЗВИТКУ ЕКОНОМІКИ УКРАЇНИ	
Хацер Максим, Марковська Софія	174
ШЛЯХИ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНОСТІ ПІДПРИЄМСТВ ВИДАВНИЧОЇ ГАЛУЗІ В УМОВАХ ВОЄННОГО РОЗВИТКУ ЕКОНОМІКИ УКРАЇНИ	
Гусева-Божаткіна Вікторія, Гаджилов Богдан	177
ВИКОРИСТАННЯ ЦИФРОВИХ ТЕХНОЛОГІЙ У РОЗВИТКУ БУДІВЕЛЬНИХ ПІДПРИЄМСТВ	
Hatsura Yaroslav	181
IMPLEMENTATION OF 3D PRINTING TECHNOLOGY IN UKRAINE RECONSTRUCTION	

Бачула Валерія	185
ПОВОЄННЕ ВІДНОВЛЕННЯ УКРАЇНИ ТА ЦИФРОВІ РІШЕННЯ	
Воротинцев Максим	187
ТРАНСФОРМАЦІЯ МАРКЕТИНГОВОЇ ДІЯЛЬНОСТІ РИТЕЙЛИНГОВИХ ПІДПРИЄМСТВ	
Гацура Ярослав, Парсяк Володимир	190
ВИКОРИСТАННЯ ДОСЯГНЕНЬ ЧЕТВЕРТОЇ ПРОМИСЛОВОЇ РЕВОЛЮЦІЇ В МАРИКУЛЬТУРНОМУ ПІДПРИЄМНИЦТВІ	
Гено Денис	193
ГЕНЕРАТИВНИЙ ШТУЧНИЙ ІНТЕЛЕКТ: ТРАНСФОРМАЦІЯ РИНКУ ПРАЦІ ТА ПІДНЕСЕННЯ ПРОДУКТИВНОСТІ В ЕПОХУ ІННОВАЦІЙ	
Енгель Андрій	197
ПОСТВОЄННА ЕКОНОМІКА УКРАЇНИ: ЦИФРОВІ ІНІЦІАТИВИ ТА ЇХНЯ РОЛЬ	
Сленчук Анастасія	200
НАПРЯМИ ТА ВАЖЕЛІ ПОВОЄННОЇ РЕКОНСТРУКЦІЇ ЕКОНОМІКИ УКРАЇНИ: ПОРІВНЯЛЬНИЙ АНАЛІЗ ДОСВІДУ КРАЇН, ЩО ЗАЗНАЛИ ВІЙСЬКОВИХ КОНФЛІКТІВ	
Коба Максим	206
МЕТОДИЧНІ ПІДХОДИ ДО ВИЗНАЧЕННЯ КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНОСТІ ПІДПРИЄМСТВ В УМОВАХ ІНТЕЛЕКТУАЛЬНОЇ ЕКОНОМІКИ	
Лазаренко Влада	209
ЦИФРОВІ РІШЕННЯ У ПОВОЄННИЙ ВІДБУДОВІ НАЦІОНАЛЬНОЇ ЕКОНОМІКИ УКРАЇНИ	
Параскун Алла	212
ВІТЧИЗНЯНИЙ АУТСОРСИНГ В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ ТА СВІТОВИХ РЕЙТИНГАХ	
Прокопів Юлія	217
SWOT-АНАЛІЗ ЕКОНОМІКИ УКРАЇНИ В УМОВАХ ВІЙНИ ТА В ПІСЛЯВОЄННИЙ ПЕРІОД	
Стаценко Анна, Погорелова Олена	220
ПЕРЕБУДОВА СОЦІАЛЬНОЇ ВІДПОВІДАЛЬНОСТІ ПІДПРИЄМСТВ В УМОВАХ ВІЙНИ	



Стройнова Валерія, Борзенко Денис	223
СОЦІАЛЬНА ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ ПІДПРИЄМСТВ ТА ЇЇ ВПЛИВ НА ЕКОНОМІЧНУ ДІЯЛЬНІСТЬ В УМОВАХ ВІЙНИ	
Курас Дар'я	227
ЕЛЕКТРОННА КОМЕРЦІЯ ТА ЇЇ ОСНОВНІ ТРЕНДИ	

**СЕКЦІЯ 3. ЕКОНОМІЧНА ПОЛІТИКА УКРАЇНИ В ЗАБЕЗПЕЧЕННІ
ВІДНОВЛЕННЯ І ЗБАЛАНСОВАНОГО РОЗВИТКУ ЕКОНОМІКИ
КРАЇНИ..... 233**

Iefimova Ganna, Pashchenko Kseniia.....	233
VOLUNTEERING IN UKRAINE AS A TOOL FOR SOLVING SOCIO-ECONOMIC PROBLEMS	
Вдовиченко Лариса, Осемян Гуля.....	238
УДОСКОНАЛЕННЯ МЕХАНІЗМІВ УПРАВЛІННЯ МІЖНАРОДНОЮ ЕЛЕКТРОННОЮ ТОРГІВЛЕЮ В УКРАЇНІ	
Іващенко Артем	242
БЛОКЧЕЙН ЯК СТРАТЕГІЧНИЙ КАТАЛІЗАТОР ДЛЯ ЕКОНОМІЧНОЇ ТРАНСФОРМАЦІЇ УКРАЇНИ	
Лабунець Ірина	246
КОНЦЕПТУАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ ФОРМУВАННЯ ВАНТАЖОПОТОКІВ У ПОВОЄННИЙ ЧАС	
Мороз Олег.....	249
ІННОВАЦІЙНІ ПІДХОДИ В ЕКОНОМІЦІ, ЯК ІНСТРУМЕНТ ЇЇ ПОСТКРИЗОВОГО РОЗВИТКУ	
Павлова Марія.....	252
РОЗВИТОК ТЕРИТОРІАЛЬНИХ ГРОМАД В УКРАЇНІ: РОЛЬ ТА ВПЛИВ ІНОЗЕМНИХ ІНВЕСТИЦІЙ НА ВІДНОВЛЮВАЛЬНУ ЕКОНОМІЧНУ ТРАНСФОРМАЦІЮ	
Побережець Олександр.....	255
ЗОВНІШНЬОЕКОНОМІЧНА БЕЗПЕКА УКРАЇНИ В КОНТЕКСТІ ВЗАЄМОДІЇ ЗІ СВІТОВИМ РИНКОМ	
Побережець Юрій.....	261
РОЗВИТОК МАЛОГО ТА СЕРЕДНЬОГО БІЗНЕСУ В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ	
Басманов Андрій	264
ТЕХНОЛОГІЇ BLOCKCHAIN ЯК ІНСТРУМЕНТ БОРОТЬБИ З КОРУПЦІЄЮ У ПОВОЄННОМУ ВІДНОВЛЕННІ УКРАЇНИ	

Железна Людмила.....	267
ПЕРСПЕКТИВИ ЗОВНІШНЬОЕКОНОМІЧНИХ ВІДНОСИН МІЖ УКРАЇНОЮ І ЯПОНІЄЮ	
Захаров Олег	271
ТЕНДЕНЦІЇ ЗОВНІШНЬОЇ ТОРГОВЛІ МІЖ УКРАЇНОЮ І КИТАЄМ	
Кузьменко Олександр.....	274
ВЕКТОРИ ТА ПРОГНОЗИ РОЗВИТКУ СПІВПРАЦІ УКРАЇНИ З МІЖНАРОДНИМИ ФІНАНСОВИМИ ОРГАНІЗАЦІЯМИ	
Нівадзе Анастасія	277
ШЛЯХИ ПІДВИЩЕННЯ ІНВЕСТИЦІЙНОЇ ПРИВАБЛИВОСТІ АГРАРНОГО СЕКТОРУ УКРАЇНИ	
Поткіна Марина, Комишник Валерій.....	281
ПІДВИЩЕННЯ КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНОСТІ ПІДПРИЄМСТВА ШЛЯХОМ ЗАСТОСУВАННЯ КЛАСТЕРНОГО ПІДХОДУ	
Турчанінов Вадим.....	283
ШТУЧНИЙ ІНТЕЛЕКТ ЯК ВІДНОВЛЮВАЛЬНИЙ ДРАЙВЕР ТРАНСФОРМАЦІЇ ЕКОНОМІКИ УКРАЇНИ	
Чередниченко Дмитро.....	286
ДЕРЖАВНА МІГРАЦІЙНА ПОЛІТИКА УКРАЇНИ У ПОВОЄННИЙ ПЕРІОД В КОНТЕКСТІ ПРІОРИТЕТІВ НАЦІОНАЛЬНОЇ БЕЗПЕКИ	
Шафі Олександр	290
ЕФЕКТИВНЕ ЗАЛУЧЕННЯ МІЖНАРОДНОЇ ДОПОМОГИ В ЕКОНОМІКУ УКРАЇНИ	

**СЕКЦІЯ 4. ОБЛІК, АНАЛІЗ, АУДИТ ТА ОПОДАТКУВАННЯ В
УМОВАХ ВІДНОВЛЕННЯ ЕКОНОМІКИ УКРАЇНИ..... 295**

Бурлан Світлана, Данілова Ганна	295
ОРГАНІЗАЦІЯ ОБЛІКУ ФІНАНСОВИХ ІНВЕСТИЦІЙ ПІДПРИЄМСТВА: КЛЮЧОВІ ПРОБЛЕМИ	
Бурунсуз Катерина	298
СТРАТЕГІЧНИЙ АНАЛІЗ ПІДПРИЄМСТВ ЕНЕРГЕТИЧНОЇ ГАЛУЗІ УКРАЇНИ В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ	
Івата Вячеслав.....	301
ВИКЛИКИ ТА АСПЕКТИ ОБЛІКУ КРИПТОВАЛЮТИ: ГЛОБАЛЬНИЙ ПОГЛЯД	



Кучмійова Тетяна, Жовта Наталія.....	304
СУЧАСНІ ІНФОРМАЦІЙНІ ТЕХНОЛОГІЇ В УПРАВЛІННІ ПІДПРИЄМСТВОМ	
Прокопович Леонід, Литвиненко Юлія.....	308
ОЦІНЮВАННЯ РІВНЯ ФОНДОВІДДАЧІ ОСНОВНИХ ЗАСОБІВ НА ПІДПРИЄМСТВАХ ПРОМИСЛОВОСТІ	
Циганова Олександра, Щербань Катерина.....	315
ПОРІВНЯЛЬНА ХАРАКТЕРИСТИКА ОБЛІКУ ЗАПАСІВ В УКРАЇНСЬКІЙ ТА МІЖНАРОДНІЙ ПРАКТИЦІ	
Гладун Юлія.....	318
МЕТОДИЧНІ ПІДХОДИ БУХГАЛТЕРСЬКОГО ОБЛІКУ КАПІТАЛУ БЮДЖЕТНИХ УСТАНОВ	
Данілова Ганна.....	320
ФІНАНСОВІ ІНВЕСТИЦІЇ ЗА НАЦІОНАЛЬНИМИ ТА МІЖНАРОДНИМИ СТАНДАРТАМИ: ПОРІВНЯЛЬНИЙ АНАЛІЗ	
Стаценко Анна, Погорелова Олена.....	324
СОЦІАЛЬНА ЗВІТНІСТЬ: ПЕРЕДУМОВИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ ВПРОВАДЖЕННЯ В УКРАЇНІ	
Шевчук Єлизавета.....	327
ПЕРСПЕКТИВИ ПРОФЕСІЇ БУХГАЛТЕРА В УМОВАХ ДІДЖИТАЛІЗАЦІЇ	
Мерліч Владислав.....	330
УПРАВЛІННЯ ФІНАНСОВОЮ ІНФОРМАЦІЄЮ, ОЦІНКА, ПЕРЕВІРКА ТА ОПОДАТКУВАННЯ В ПЕРІОД РЕФОРМУВАННЯ ЕКОНОМІКИ УКРАЇНИ	

СЕКЦІЯ 5. ФІНАНСОВІ АСПЕКТИ ПОВОЄННОГО ВІДНОВЛЕННЯ І ТРАНСФОРМАЦІЇ ЕКОНОМІКИ УКРАЇНИ 333

Балахонова Олеся, Куляс Андрій.....	333
ЕТАПИ ФОРМУВАННЯ ПРОДУКТОВОГО ПОРТФЕЛЮ ПІДПРИЄМСТВА	
Канапш Олеся.....	336
ЕКОНОМІЧНИЙ ЕФЕКТ ДЕРЖАВИ ВІД ЗАПРОВАДЖЕННЯ ДУАЛЬНОЇ ФОРМИ НАБУТТЯ ФАХОВИХ КОМПЕТЕНЦІЙ У СИСТЕМІ ВИЩОЇ ОСВІТИ	

Приходько Наталія, Калнаус Юрій.....	340
АНАЛІЗ ДІЯЛЬНОСТІ БАНКІВСЬКОЇ СИСТЕМИ УКРАЇНИ ЯК ОСНОВА ФОРМУВАННЯ СТРАТЕГІЇ ЇЇ РОЗВИТКУ	
Приходько Наталія, Щербунь Анатолій.....	343
АНАЛІЗ ІНВЕСТИЦІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ БАНКІВ УКРАЇНИ	
Рогов В'ячеслав, Полетаєв Дмитро.....	347
РОЛЬ БІЗНЕС-АНАЛІЗУ В УПРАВЛІННІ ФІНАНСОВИМИ РЕСУРСАМИ ПІДПРИЄМСТВА	
Сергійчук Сергійчук.....	350
UNIT-ЕКОНОМІКА ЯК ЕЛЕМЕНТ БІЗНЕС-ПЛАНУВАННЯ В УМОВАХ ТРАНСФОРМАЦІЇ УКРАЇНИ	
Безверхній Віктор.....	354
ІНДИКАТОРИ ПЕРСПЕКТИВНОЇ ДОХОДНОСТІ БАНКІВ В УМОВАХ ВІЙНИ	
Серік Олександр.....	357
ФІНАНСОВИЙ АСПЕКТ ФУНКЦІОНУВАННЯ ПЕНСІЙНОЇ СИСТЕМИ УКРАЇНИ	
Караман Світлана.....	360
РОЛЬ МІКРОФІНАНСОВОГО КРЕДИТУВАННЯ У РОЗВИТКУ МАЛОГО БІЗНЕСУ В УКРАЇНІ	

Наукове видання

АКТУАЛЬНІ ВЕКТОРИ ВІДНОВЛЮВАЛЬНОЇ ТРАНСФОРМАЦІЇ ЕКОНОМІКИ УКРАЇНИ

Матеріали наукових економічних читань,
присвячених пам'яті першого декана Інженерно-економічного факультету НУК
професора В. Ч. Лі

30 листопада - 01 грудня 2023 року

За редакцією авторів

Відповідальні за випуск: І. В. Сіренко, М. В. Волосяк
Комп'ютерне верстання: І. В. Сіренко

Підписано до друку 29.11.2023
